

NCDO onderzoekt regelmatig wat het Nederlandse publiek denkt over internationale samenwerking. Ook laat NCDO onderzoek uitvoeren over internationale vraagstukken die betrekking hebben op de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. Dit is een samenvatting van een van deze onderzoeken. Het gehele onderzoeksrapport en een lijst met overige onderzoeken kunt u vinden op www.ncdo.nl/onderzoek.

Postadres:
Postbus 94020
1090 GA Amsterdam

Bezoekadres:
(hoofdingang KIT)
Mauritskade 63
1092 AD Amsterdam

tel: 020 568 87 55
fax: 020 568 87 87
info@ncdo.nl
www.ncdo.nl

Ontwikkelingssamenwerking overlaten aan overheid, grote bedrijven en rijksten der aarde

Bij de vraag welke actoren wel of geen initiatieven moeten ontplooiën op het terrein van ontwikkelingssamenwerking scoort de nationale overheid het beste. Meer dan acht op de tien (82 procent) Nederlanders vindt dat dit een taak van de overheid is. Hierna volgen de rijkste mensen op de aarde (zoals Bill Gates) en grote internationale ondernemingen (zoals IBM, Ikea en Shell) en invloedrijke mensen op aarde (Bono, Madonna, Oprah Winfrey). Ongeveer tweederde (resp. 66, 65 en 62 procent) van de Nederlanders vindt dat zij taken hebben op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Ongeveer de helft van de Nederlanders deelt deze taken toe aan religieuze instellingen (56 procent) en aan het Nederlandse leger (51 procent). Eenderde vindt dat zij zelf taken hebben op dit terrein (34 procent). Dit geldt volgens de Nederlanders minder voor kleine ondernemingen in de buurt (16 procent) en nationale bedrijven zoals NS en Nuon (28 procent).

Top drie meest urgente ontwikkelingen in de wereld

Uit een lijst van tien urgente actuele ontwikkelingen in de wereld, met

ationale of internationale focus konden de respondenten hun top drie samenstellen van ontwikkelingen die de meeste aandacht vragen. Volgens de respondenten is de toename van criminaliteit in Nederland het meest urgent (47 procent)*, gevolgd door armoede in de wereld (46 procent). Op de derde plaats van meest urgente ontwikkeling eindigde natuurrampen naar aanleiding van klimaatverandering (39 procent). Overplaatsing van werk uit Nederland naar lage lonen landen (10 procent), overbevolking in de wereld (15 procent) en het fileprobleem (15 procent) zijn minder urgente ontwikkelingen.

** In werkelijkheid neemt de criminaliteit in Nederland af.*

Bekendheid en voortgang millenniumdoelen

Bijna de helft van de Nederlanders (49 procent) zegt dat zij wel eens van de millenniumdoelen gehoord heeft: 23 procent geeft aan zeker hiervan gehoord te hebben, 26 procent gelooft van wel. Voor vijf van deze doelen is gevraagd wat de respondenten denken dat de stand van zaken in 2007 is ten opzichte van 1990. Op het gebied van de gezondheid van moeders verwacht men veel vooruitgang.

Volgens de respondenten is het aantal vrouwen dat sterft als gevolg van complicaties tijdens zwangerschap of geboorte met een kwart afgenomen ten opzichte van 1990 (van 550.000 in 1990 tot 416.000 in 2007). Ook verwacht men dat het aantal mensen dat kan lezen en schrijven ten opzichte van 1990 met 36 procent (van 28 naar 38 procent) is toegenomen. Voor toegang tot schoon drinkwater, basisonderwijs voor alle kinderen en het aantal mensen dat leeft van minder dan een dollar per dag verwacht men bijna geen vooruitgang ten opzichte van 2007.

Duurzame ontwikkeling

Aan de respondenten zijn zeven stellingen met oplossingen voor duurzame ontwikkeling voorgelegd. De maatregel voor een financiële vergoeding voor ontwikkelingslanden die hun tropische regenwouden beschermen valt bij de meeste respondenten in goede aarde (87 procent is het hier mee eens). Ook de maatregel om China te helpen bij het verminderen van CO²-uitstoot valt bij driekwart goed (73 procent). Het minste draagvlak is er voor de stelling dat landen die zich al aan de CO² norm houden geen extra maatregelen hoeven te nemen (31 procent).

Alles voor een schoon milieu

De respondenten mogen 100 miljoen euro verdelen over zes projecten om duurzame ontwikkeling te stimuleren. Bijna de helft van dit bedrag (44,7 miljoen euro) verdelen de respondenten over een project waarbij het regenwoud gespaard blijft door een beloningssysteem (22,8 miljoen euro) en om nieuwe auto's alleen nog maar te laten rijden op schone brandstof (21,9 miljoen euro). Eenderde van het bedrag (33,6 miljoen euro) gaat naar projecten waarbij eerlijke en schone productieprocessen centraal staan: 17,6 miljoen euro naar een project waarbij kleding milieuvriendelijk geproduceerd wordt en waarbij arbeiders eerlijk betaald worden, en 16,0 miljoen euro voor filters en zuiveringsinstallaties voor vervuilende fabrieken in China. De laatste 21,7 miljoen euro zijn volgens de respondenten voor projecten waarbij twee Afrikaanse landen overstappen op zonne-energie (13,6 miljoen euro) en om alle Europeanen van spaarlampen te voorzien (8,1 miljoen euro).

Dilemma's: ontwikkelings-samenwerking belangrijker dan milieu?

Ontwikkelingssamenwerking kan ook schadelijk zijn voor duurzame ontwik-

keling op het gebied van milieu. Zo bevordert toerisme naar of het kopen van producten uit ontwikkelingslanden de economie in deze landen, maar door de vliegreizen stijgt de CO² uitstoot. Bij deze dilemma's kiest de respondent vaker voor het stimuleren van ontwikkelingslanden dan voor het milieu. Bij toerisme gaat het om 48 procent (ontwikkelingssamenwerking stimuleren) tegen 21 procent (CO² beperken). Bij het kopen van producten uit ontwikkelingslanden is de scheiding nog duidelijker: 16 procent wil het milieu sparen versus 59 procent die ontwikkelingslanden wil steunen.

Vrijheid van meningsuiting op 1

Eenderde van de Nederlanders (32 procent) vindt vrijheid van meningsuiting het belangrijkste mensenrecht. Hierna werd een menswaardig bestaan, zoals voedsel en onderdak (18 procent) en vrijheid in het algemeen (14 procent) het vaakst spontaan genoemd. Verderop in de vragenlijst stond een lijst met vijftien verschillende mensenrechten waarbij respondenten konden aangeven welke volgens hen het meest worden geschonden. Volgens meer dan de helft van de respondenten (57 procent) wordt de vrijheid op meningsuiting het vaakst geschonden, gevolgd

door recht op voedsel (41 procent). Ook recht op vrijheid en gelijkwaardigheid (40 procent) en recht op vrijheid van godsdienst (38 procent) staan volgens de Nederlanders onder druk.

Recht op minimuminkomen, niet op asiel

Een maatregel op het gebied van mensenrechten waarvoor relatief veel draagvlak bestaat bij de Nederlandse bevolking, is dat de VN ervoor moeten zorgen dat ieder land een minimuminkomen garandeert voor elke volwassen inwoner (76 procent is het hier mee eens). Met de stelling dat honger erkend zou moeten worden als grond voor asiel in Europa zijn de minste respondenten het eens (37 procent). Ook voor asiel op grond van het niet kunnen uitkomen voor homoseksualiteit vindt steun van de minderheid (44 procent). Hieruit zouden we kunnen opmaken dat Nederlanders liever helpen in het land zelf dan mensen toelaten tot Europa.

INLEIDING

NCDO participeerde in het najaar van 2007 in de Mentality-meting van onderzoeksbureau Motivaction. Hieraan deden 1.252 respondenten tussen de 15 en 80 jaar mee. De respondenten zijn persoonlijk benaderd voor het onderzoek dat deels mondeling, deels schriftelijk bij de respondenten thuis is afgenomen. NCDO stelde in de meting van 2007 vragen over wiens verantwoordelijkheid het is om aan ontwikkelingssamenwerking bij te dragen. Daarna moesten de respondenten uit een lijst van tien nationale en internationale ontwikkelingen de drie meest urgente kiezen. Hierna kwamen vragen over millenniumdoelen en de voortgang hiervan aan bod. Het vierde onderwerp was duurzame ontwikkeling en de bijbehorende dilemma's en tot slot stelde NCDO vragen over mensenrechten en de schendingen daarvan. In dit onderzoek is alleen de houding van respondenten aanzien van de eerder genoemde thema's onderzocht. In deze samenvatting staan de belangrijkste resultaten van het onderzoek beschreven. Motivaction werkt met een doelgroepsegmentatiemodel, genaamd Mentality. Hierin onderscheidt zij acht mentaliteitsgroepen. In het volledige rapport staan de onderzoeksgegevens per groep vermeld.

